

SAMSUN
İL MİLLÎ EĞİTİM
MÜDÜRLÜĞÜ

NİSAN - 2020

COĞRAFYA 12

NİSAN AYI ODAK GRUBU TYT TESTİ

Bu testteki soruları hazırlayan öğretmenler :

FERAY Kavuz - Köksal Ersayın Anadolu Lisesi

Saliha Ayrancı - Namık Kemal Anadolu Lisesi

Bilal Toprak - Samsun İbrahim Tanrıverdi Sosyal Bilimler Lisesi

Yasemin Boyacı - Piri Reis MTAL

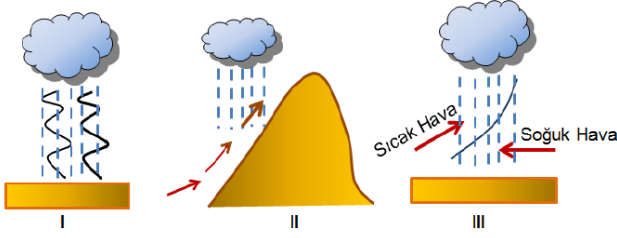
Güler Çalış - Namık Kemal Anadolu Lisesi

Ertan Aydın - Samsun Ölçme Değerlendirme Merkezi

SAMSUN
ÖLÇME
DEĞERLENDİRME
MERKEZİ

1. Aşağıdaki görselde üç farklı yağış çeşidinin oluşumu gösterilmiştir.

Buna göre, üç yağış çeşidinin de oluşmasını sağlayan ortak neden aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hava kütlelerinin sıcaklığın artması
B) Hava kütlelerinin denizden gelmesi
C) Hava kütlelerinin yükselmesi ve soğuması
D) Hava kütlelerinin sıcak bir yüzeye çarpması
E) Hava kütlelerinin bağıl nem oranının azalması

2. Coğrafya öğretmeni Ahmet Bey, derste iklim tipleri konusunu işledikten sonra aşağıdaki Dünya Haritası üzerinde işaretli bölgelerle ilgili öğrencilere soru sorarak bu bölgelerin iklim özellikleri ve bitki örtüleri ile ilgili bilgi vermelerini istemiştir.

Öğrencilerden;

Mehmet Akif: I. Bölgede yağış miktarları fazla ve bitki örtüsü ormandır.

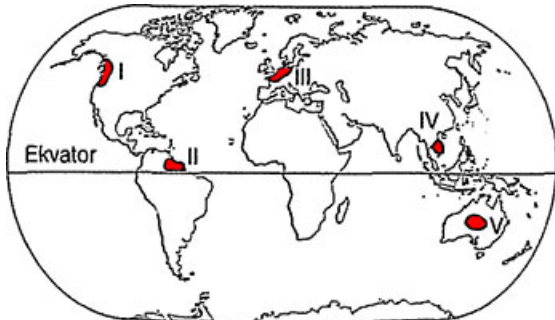
Kürşat: II. Bölgede sıcaklık yıl boyunca 25°C'nin üzerindedir. Bitki örtüsü yıl boyunca yeşil kalan geniş yapraklı gür ormanlardan oluşur.

Fatma: III. Bölgede yaz mevsimi serin, kış mevsimi ılık geçer. Bitki örtüsü geniş yapraklı ve iğne yapraklı ormanlardan oluşur.

Tolga: IV. Bölgede her mevsim yağışlıdır. Bitki örtüsü savandır.

Zeynep: V. Bölgede çöl iklimi hakimdir. Bitki örtüsü cılız olup, kaktüs denilen dikenli türler yaygındır.

bilgisini vermiştir.

Buna göre harita incelendiğinde; hangi öğrencinin verdiği bilgi yanlıştır?

- A) Mehmet Akif B) Kürşat C) Fatma
D) Tolga E) Zeynep

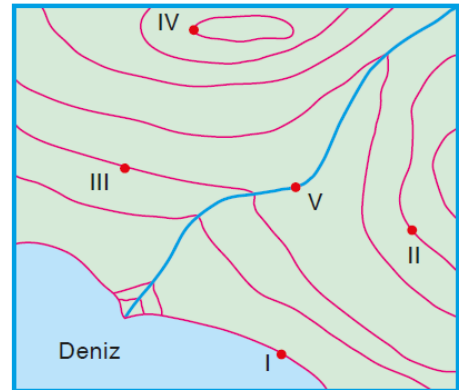
3. Aşağıda bazı merkezlerin enlem dereceleri, yükseltileri ve ortalama sıcaklık değerleri verilmiştir.

Merkez	Enlem	Yükselti(m)	Ortalama Sıcaklık(°C)
I	0°	2000	24
II	10° G	10	28
III	30° G	1200	10
IV	40° K	200	8

Bu merkezlerle ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

- A) I numaralı merkezde yapı malzemesi olarak çoğunlukla ahşap kullanılır.
B) II numaralı merkezde nem oranı diğerlerinden daha yüksektir.
C) III numaralı merkezde yıl boyunca güneş ışığı daha verimli kullanılmak isteniyorsa, yerleşme dağın kuzey yamacına kurulmalıdır.
D) I numaralı merkez, genellikle yıl boyunca bol yağış alan bölgede olduğu için yüksekte kurulmuştur.
E) İndirgenmiş sıcaklığın en düşük olduğu yer IV numaralı merkezdir.

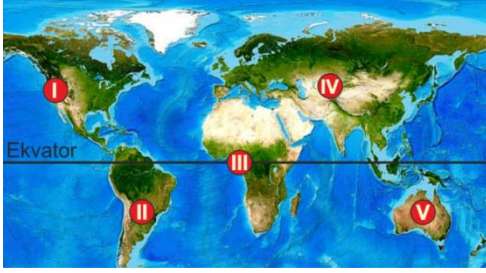
4. Yükseltiye bağlı olarak ölçülen sıcaklığa gerçek sıcaklık, gerçek sıcaklık değerlerinin deniz seviyesindeki sıcaklık değerlerine dönüştürülmesine ise indirgenmiş sıcaklık denir.

Buna göre, yukarıdaki izohips haritasında verilen beş merkezden hangisinde gerçek sıcaklık değeri ile indirgenmiş sıcaklık değeri aynıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

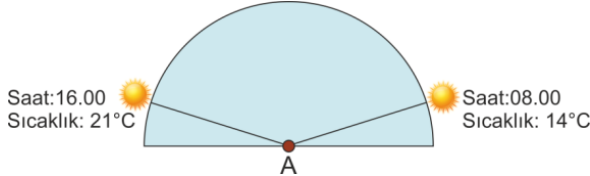
5. Atmosfer basıncı üzerinde termik ve dinamik faktörler etkili olmaktadır.

Buna göre, haritada numaralandırılarak verilen alanların hangisinde, yıllık ortalama sıcaklığın yüksek olmasına bağlı olarak sürekli termik alçak basınç alanı oluşmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

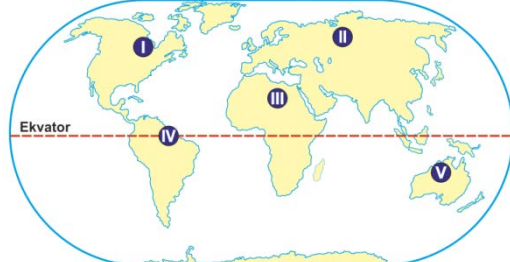
6. Gece – gündüz eşitliğinin yaşandığı bir günde, Güneş ışınları görseldeki A noktasına 08.00 ve 16.00 saatlerinde aynı açıyla gelmesine rağmen, ölçülen sıcaklıkların farklı olduğu görülür.

Bu durumun temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Atmosferde gün içindeki enerji birikiminin sabit olmaması
B) Güneş ışınlarının geliş yönlerinin gün içinde sürekli değişmesi
C) Güneş ışınlarının atmosferde izledikleri yolların farklı olması
D) Güneş ışınlarının atmosferde uğradıkları kayıpların farklı olması
E) Havanın taşıyabileceği maksimum nem miktarının gün içinde değişmesi

7. Sıcaklık ile buharlaşma doğru orantılıdır.

Buna göre, haritadaki numaralı alanların hangisinde temmuz ayındaki buharlaşma şiddetinin daha fazla olması beklenir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Bir iklim tipi ile ilgili olarak şu bilgiler verilmiştir;

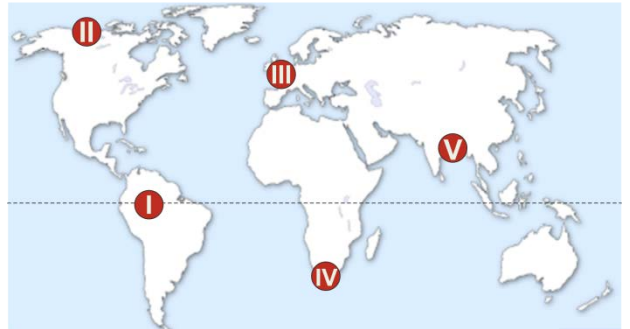
- Yazlar kısa ve serin, kışlar oldukça uzun ve serttir.
- Yıllık sıcaklık ortalaması 0°C - 10°C, yıllık sıcaklık farkı ise 20°C - 40°C civarındadır.
- Yıllık yağış 500mm-600mm arasında değişir.
- Yağışlar en fazla yaz, en az kış mevsiminde düşer.
- Doğal bitki örtüsü iğne yapraklı Tayga ormanlarıdır.

Özellikleri verilen iklim tipi, Dünya haritasında numaralandırılarak verilen alanların hangisinde etkilidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

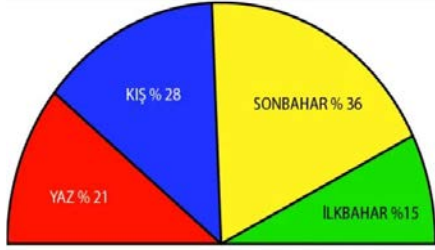
9. Aşağıdaki Dünya haritası üzerinde bazı iklim bölgeleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

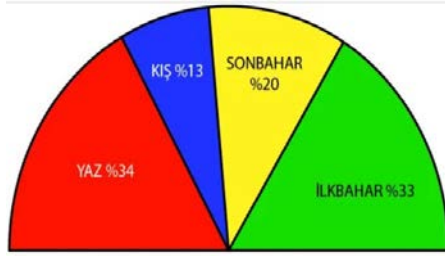
Aşağıdakilerden hangisinde III numaralı bölgenin iklimi ve doğal bitki örtüsü doğru olarak eşleştirilmiştir?

- A) Okyanusal İklim - Karma yapraklı orman
B) Ekvatorial İklim - Geniş yapraklı orman
C) Akdeniz İklimi - Maki
D) Çöl İklimi - Çöl bitkileri
E) Sert Karasal İklim - İğne yapraklı Tayga ormanı

10. Görsellerde, Rize ve Kars il merkezlerine düşen yıllık yağışın mevsimlere göre dağılışı oranları verilmiştir.

Rize

Kars

Buna göre grafiklerden yararlanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- Rize'de yağış rejimi Kars'a göre daha düzenlidir.
- Kars'ta yaz mevsiminde düşen yağış miktarı Rize'den daha fazladır.
- Kars'ta en fazla yağış yaz mevsiminde düşmektedir.
- Rize'de yağışın en fazla olduğu mevsim sonbahar, en az olduğu mevsim ilkbahardır.
- Rize'de kış mevsimindeki yağış oranı Kars'a göre daha fazladır.

11. Farklı ülkelerde yaşayan 5 arkadaşın 4 tanesi yaşadıkları yerlerin iklimleri hakkında şunları söylemişlerdir:

- Yıllık ortalama sıcaklık ve yağış miktarı yüksektir. Bitki örtüsü çok gürdür.
- Yazlar yağışlı, kışlar kuraktır. Bitki örtüsü yazın yeşeren yüksek boylu otlardan oluşur.
- Kış mevsimi yağışlı, yazlar kuraktır. Bitki kısa boylu bodur ağaçlardan oluşur.
- En sıcak ay ortalaması 10 derecenin altındadır. Toprak, yılın büyük bölümünde donmuş halde olduğundan bitki örtüsü soğuğa dayanıklı otlardan oluşur.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde yaşayan kişi ülkesiyle ilgili açıklama yapmamıştır?

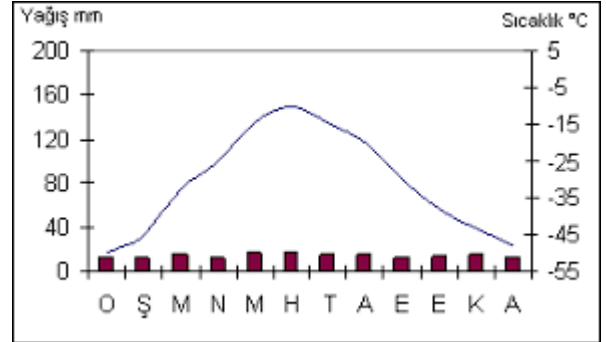
- Bolivya
- Endonezya
- Kanada
- İtalya
- Japonya

12. Bir bölgede görülen iklim özelliklerini en iyi yansıtan canlı, bitki örtüsüdür. Bu nedenle bitki örtüsüne "iklimin aynası" denilmiştir.

Buna göre aşağıdaki bitki örtüsü - iklim eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

	Bitki Örtüsü	İklim
A)	Maki adı verilen bodur ağaç ve çalılıklar	Akdeniz iklimi
B)	Tayga (boreal) adı verilen iğne yapraklı ormanlar	Sert Karasal iklim
C)	Yıl boyu yeşil kalan yağmur ormanları	Ekvatorial iklim
D)	Savan adı verilen yüksek boylu ot toplulukları	Step iklimi
E)	Bazı kurakçıl otlar ve kaktüs gibi bitkiler	Çöl iklimi

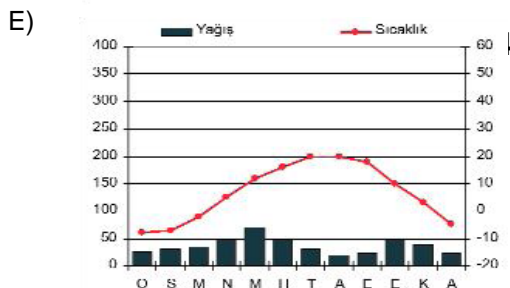
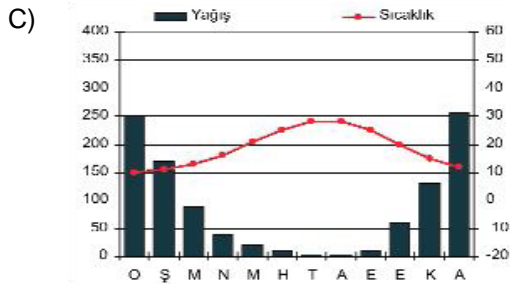
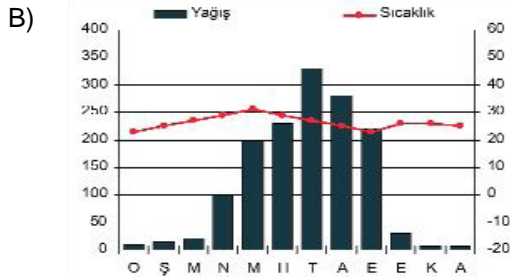
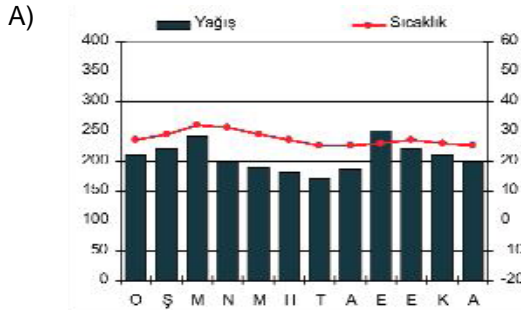
13. Görselde bir iklim tipinin yağış ve sıcaklık grafiği verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu iklimin genel özellikleri arasında yer almaz?

- Sıcaklık ortalaması bütün yıl boyunca 0° C'nin altındadır.
- Yıllık sıcaklık farkı 30° C civarındadır.
- Yağışlar son derece az ve kar şeklindedir.
- Yağışlar çok az olduğu için soğuk çöl iklimi de denir.
- Bitki örtüsü kurakçıl otlar ve kaktüslerdir.

14. Piri Reis MTAL Radyo –Televizyon Bölümü öğrencileri, alan öğretmeni Filiz Hanım ile birlikte Afrika'ya belgesel çekmek için hareket etmeden önce, gidecekleri yerle ilgili internetten araştırma yapıyorlar. Yazların çok yağışlı, kışların kurak geçtiğini öğreniyorlar. Ayrıca yaz kuraklığının etkisiyle sararmış ve kurumuş uzun boylu otlar ve tek tük ağaçların, bitki örtüsünün karakteristik özelliği olduğunu öğreniyorlar.
Filiz Hanım ve öğrencilerin belgesel çekecekleri yere ait olan iklim grafiği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

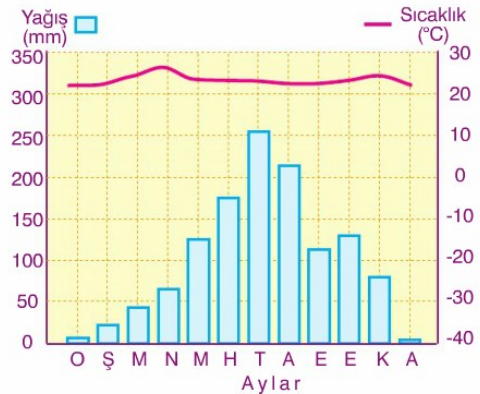

15. Bitki coğrafyası konusunda uzman olan Ertuğrul Bey, "biyoçeşitlilik" konulu uluslararası bir konferansa davet edilmiştir. Konferansta Ertuğrul Bey: "Türkiye biyoçeşitlilik yönünden çok zengindir. Avrupa kıtasından daha fazla sayıda endemik ve relik(kalıntı) bitki türü vardır" tezini savunmuştur.

Buna göre Ertuğrul Bey, Türkiye ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisini savunursa tezine destek sağlamış olamaz?

- A) Türkiye, farklı jeolojik zamanlardaki iklim değişimlerinin etkisinde kalmıştır.
B) Yer şekilleri ve iklim kısa mesafelerde değişiklik gösterir.
C) Dağların yükseltileri ve denize göre konumları farklıdır.
D) Üç tarafı denizlerle çevrili olması bitki çeşitliliğini artırır.
E) Üç kıtanın birbirine en fazla yaklaştığı yerde avantajlı jeopolitik konuma sahiptir.

16. Aşağıda bir yöreye ait yıllık sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Bu grafiğe göre, yöre ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yıllık sıcaklık ortalaması 20°C'nin üzerindedir.
B) Akarsu rejimi düzensizdir.
C) Bitki örtüsü savandır.
D) Kuzey Yarımküre'de yer alır.
E) Yaz aylarında bağıl nem oranı düşüktür.

	COĞRAFYA 9 DERSİ TYT – 4 TESTİ CEVAP ANAHTARI																		
NO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
TEST 4	C	D	B	A	C	A	C	B	A	B	E	D	E	B	E	E			